

Sammanfattning av årsbokslut 2023

Omsorgsnämnden

Viktiga händelser under året

Den demografiska utvecklingen samt god och nära vårdreformen påverkar omsorgsnämndens verksamheter allt mer. Omsorgsnämnden (ON) ser allt färre utbildade på arbetsmarknaden, allt färre på arbetsmarknaden i stort samt allt fler omsorgstagare/patienter med allt större behov av avancerad omsorg samt hälso- och sjukvård. Demografiska utvecklingen samt god och nära vårdreformen leder även till en allt mer ansträngd ekonomisk situation. Ett fungerande samarbete har lett till ett effektivt resursuttag där samtliga medarbetare fullt ut har att fokusera på verksamhetsuppdraget. Att säkerställa patientsäkerhet och rättssäkerhet inom omsorgsförvaltningens samtliga lagrum är allt mer utmanande.

Tydliga verksamhetsmål har beslutats av omsorgsnämnden för 2023 och arbetas nu in i verksamheterna. Genomförandeplaner säkerställer, utifrån lagrum och ambitionsnivå, hur omsorgsbehovet i samverkan med omsorgstagaren ska utföras

ON har för 2023 antagit arbetsmiljömål. Ett strukturerat arbete pågår ute i verksamheterna i samverkan med fackliga parter. Utifrån antagna mål läggs fokus nu allt mer på förebyggande insatser, så kallade friskfaktorer, utifrån arbetsplatsens behov.

Utbildningsinsatser pågår brett inom omsorgsnämndens samtliga ansvar. Omsorgsförvaltningen tillsammans med personalenheten samt vuxenutbildningen har samverkat fram en kompetensförsörjningsplan för medarbetarna. Målet är att samtliga tillsvidareanställda medarbetare ska vara grund- samt spetskompetensutbildade utifrån uppdraget.

Heltid som norm i en deltidsekonomi samt nya tillämpning av arbetstidslagen med 11 timmars dygnsvila samt veckovila påverkar verksamhetsplaneringen, schemaplaneringen, det blir allt svårare att effektivt använda personella resurser samt resurspass utifrån verksamhetsbehovet, vilket negativt påverkar ekonomin och kvaliteten.

Året i siffror, tkr

Verksamhet	Summa Budget	Bokslut 2023	Avvikelse	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Omsorgsnämnden	533	587	-54	522	478
Omsorgsförvaltningen	187 747	203 625	-15 878	181 627	173 272
varav					
Insatser enligt LSS och SFB	25 242	27 815	-2 573	23 574	23 034
Vård och omsorg SoL och HSL	132 052	144 316	-12 264	135 789	130 423
Övriga verksamheter	30 453	31 494	-1 041	22 264	19 815
Summa exkl ext plac o pers assistans	188 280	204 211	-15 931	182 149	173 750
Externa placeringar SoL och HSL	2 535	895	1 640	1 189	1 973
Externa placeringar LSS och SFB	6 826	4 598	2 228	3 228	13 205
Personlig assistans	13 286	11 933	1 353	15 212	15 132
Summa	210 927	221 636	-10 709	201 778	204 060

Nämndens intäkter och kostnader

Intäkter	-44 524	-61 938	17 414	-54 012	-47 502
Kostnader	255 451	283 574	-28 123	255 790	251 562
Summa	210 927	221 636	-10 709	201 778	204 060

Information om avvikelserna mot budget finns i texten under rubriken Ekonomisk analys.

En mer detaljerad tabell och analys finns i nämndens eget bokslutsdokument.

Ekonomisk analys

Omsorgsnämnden redovisar en negativ avvikelse mot budget i bokslutet med 10 709 tkr, vilket ger en procentuell avvikelse om 5,1 procent. Nämnden uppfyller därmed inte kommunfullmäktiges nyckeltal för budgetavvikelse med nivån för god kvalitet.

Handlingsplaner har upprättats under året och fått delvis kostnadsminskande effekt under bokslutsåret. Dock har denna effekt motverkats av kostnadsökande faktorer såsom heltid som norm samt arbetstidslagstiftningen avseende dygns- och veckovila. Under 2023 har en märkbar förskjutning skett från antal personer med deltidsanställning till ett betydligt större antal personer med heltidsanställning. Det i kombination med den lagstadgade vilan har resulterat i att schemaläggning utifrån verksamheternas behov inte har varit möjlig att uppnå utan ytterligare anställningar.

Insatser enligt LSS och SFB uppvisar en negativ budgetavvikelse om 2 573 tkr vilket bland annat beror på nödvändig dubbelbemanning på gruppboendet i Torup men även på tillkommande fastighetskostnader samt den tillsyn som gjordes under året enligt LSO (lag om skydd mot olyckor) som medförde utökad bemanning nattetid på gruppboendet i Hylte.

Verksamheterna som avser vård och omsorg SoL och HSL uppvisar en negativ budgetavvikelse om 12 264 tkr. Orsakerna därtill är dels kostnader för inkontinenshjälpmedel, förbandsartiklar, skyddsmaterial och anlitaandet av bemanningsföretag avseende sjuksköterskor, dels faktorer som heltid som norm och arbetstidslagstiftningen.

Övriga verksamheter uppvisar en negativ budgetavvikelse om 1 041 tkr och det kan tillskrivas kostnader för tekniska hjälpmedel. En kostnad som är starkt relaterad till den demografiska utvecklingen, prisökningar samt reformen god och nära vård.

Externa placeringar och personlig assistans uppvisar däremot en positiv budgetavvikelse på totalt 5 221 tkr. Jämfört med tidigare år har antalet placeringar och assistansärenden minskat över tid.

Intäkterna visar på en positiv budgetavvikelse om 17 414 tkr där merparten kan tillskrivas ej budgeterade och under tidigare år erhållna statsbidrag som under bokslutsåret nyttjats. Därutöver visar sig intäkter avseende beslutade omsorgstaxor och avgifter överstiga budget samt en ej förväntad försäljning av korttidsplatser LSS till andra kommuner bidra till den positiva budgetavvikelsen.

På kostnadssidan uppvisas en negativ budgetavvikelse om 28 123 tkr. Största delen av avviken avser personalkostnader där orsakerna tidigare har beskrivits. I övrigt orsakas avviken främst av kostnader för tekniska hjälpmedel, skyddsmaterial, föräldrad bilpark, digitala hjälpmedel, verksamhetssystem samt nödvändig bemanning av hysjsjuksköterskor, även om avviken till viss del motverkas av lägre kostnader för externa placeringar och personlig assistans.

Resultat 2023

UPPFÖLJNING KVALITET

För att säkerställa att verksamheterna har god kvalitet i det de gör har fullmäktige antagit ett antal nyckeltal med beslutade kvalitetsnivåer som verksamheten ska återredovisa till fullmäktige. Omsorgsnämnden har sju nyckeltal som KF antagit.

-Personalkontinuitet i hemtjänsten (antal olika personer den enskilde möter under en 14 dagars period): *Antal personer som en omsorgstagare möter är 21 personer, försämring sedan 2022 då det resultatet var 17 personer. Målvärdet är ej uppnått. Anledning kan vara att omsorgsbehovet har ökat samt att det är fler besök och dubbelbemanningar. Mycket beror även på en stor sjukfrånvaro.*

-Väntetid särskilt boende (antal dagar från ansökan till erbjudet inflyttningsdatum): *69 dagar. För 2022 var väntetiden 21 dagar. Målvärdet ej uppnått. Under hösten 2022 och fram till årets första två månader 2023 var det låg omsättning på lediga lägenheter vilket lett till högt antal dagar. Från mars till och med juni var snittet 10 dagar.*

-Nöjdhet LSS i sin helhet: *85%. 2022 var resultatet 97%. Målvärdet delvis uppnått. Resultaten kan inte jämföras över åren då underlaget i brukarundersökningen är förändrade.*

-Andel som är nöjda med sin hemtjänst: *90%. 2022 var resultatet 95 %. Målvärdet är uppnått.*

-Andel som är nöjda med sitt särskilda boende: *87%. 2022 var resultatet 71 %. Målvärdet delvis uppnått. Resultatet är bättre än föregående år och en anledning kan vara att de restriktioner pga Covid-19 som då rådde är nu upphävda.*

-Nöjdhet Anhörigstöd i sin helhet: *91 %. Värdet sämre än tidigare år som då varit 100%. Anhörigstödet är också delvis förändrat och kan ha påverkat resultatet. Resultaten inte jämförbara då underlaget inte är samma som tidigare år.*

-Andel gjorda riskbedömningar i Senior Alert: *55%. Nytt nyckeltal 2023. Målvärdet ej uppnått. Riskbedömningarna görs genom ett strukturerat arbetssätt i "Senior Alert". Område som riskbedöms är trycksår, undernäring, fall samt munhälsa.*

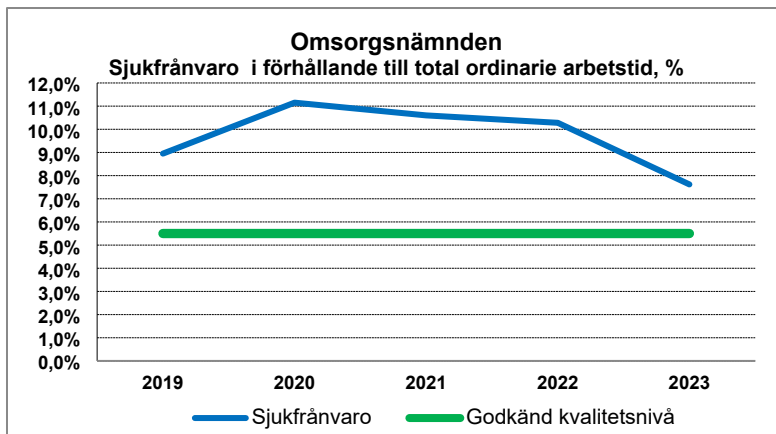
Omsorgsnämnden har förutom KF nyckeltalen ett antal egna beslutade nyckeltal samt den Interna kontrollplanen.

För verksamhetsåret 2023 har omsorgsnämnden upprättat en sammanhållen Patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse. Syftet är att beskriva vad som skett inom kvalitetsarbetet under det gångna året som ett led i att uppfylla föreskriften om systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9). I kvalitetsberättelsen framgår vilka åtgärder som har vidtagits för att förbättra verksamhetens kvalitet, vilka resultat som har uppnåtts under året samt vilka insatser som planeras.

UPPFÖLJNING AV MÅL/UPPDRAG

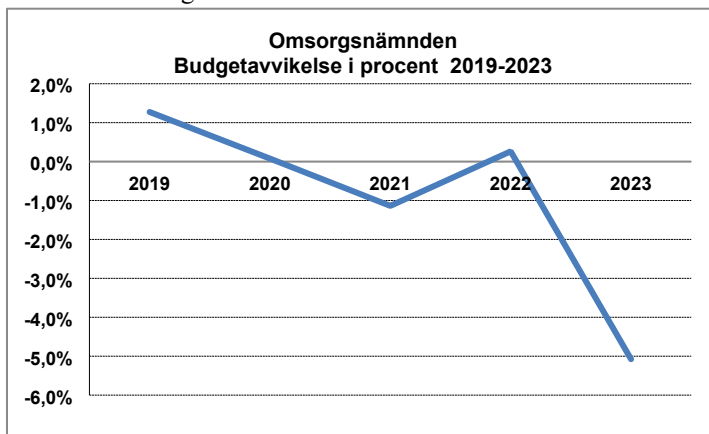
Uppföljning av uppdrag och mål redovisas under kommunfullmäktiges grunduppdrag och mål.

DIAGRAM sjukfrånvaro

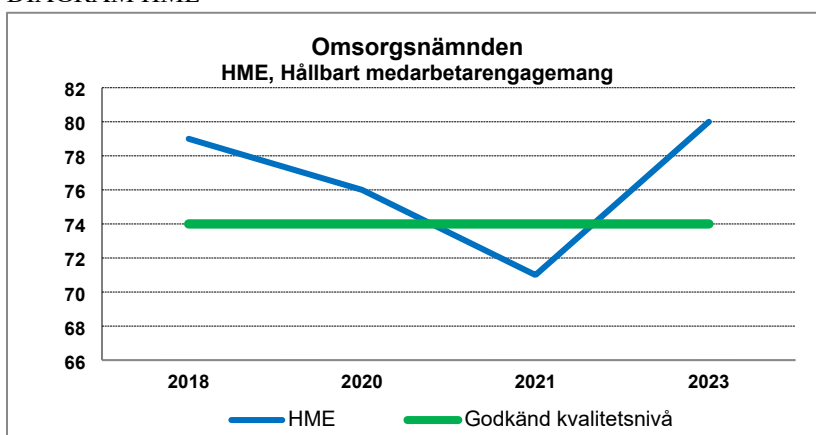
Kommunfullmäktige följer upp sjukfrånvaron i förhållande till ordinarie arbetstid. Omsorgsnämnden har vid bokslut 2023 en sjukfrånvaro motsvarande 7,6 procent vilket är 2,7 procentenheter lägre än vid bokslut 2022. Omsorgsnämnden uppnår därmed kommunfullmäktiges nivå för god kvalitet som ligger på 5,5 procent.

DIAGRAM budgetavvikelse

Nyckeltalet där budgetavvikelse mäts i procent följs upp av kommunfullmäktige. En positiv budgetavvikelse ryms inom ramen för god kvalitet. Omsorgsnämnden har en negativ avvikelse mot budget på 10 709 tkr, vilket innebär en avvikelse på 5,1 procent.

DIAGRAM HME

HME (Hållbart medarbetarengagemang) är ett viktigt nyckeltal som gör det möjligt att jämföra Hylte kommun med andra offentliga arbetsgivare. Kommunfullmäktige följer upp nyckeltalet och har beslutat att värdet för god kvalitet ligger på minst 74. Under 2023 infördes ett nytt enkätverktyg och det innebär att årets värde inte är jämförbart med tidigare år. Resultatet i årets medarbetarenkät är ett värde på 80 vilket är lägre än kommunens totala på 82.

Framtid

Den demografiska utvecklingen samt god och nära vårdreformen påverkar omsorgsnämndens verksamheter allt mer. Omsorgsnämnden ser allt färre utbildade på arbetsmarknaden, allt färre på arbetsmarknaden i stort samt allt fler omsorgstagare/patienter med allt större behov av avancerad omsorg samt hälso- och sjukvård.

Vårdplatsförskjutningen från regionens sjukhus (vårdplats- patientlösa sjukhus) till det egna hemmet (kommunens ansvar via Hemsjukvårdsavtal) leder till att insatserna inom omsorgsnämndens ansvar allt mer handlar om rena vårdinsatser. ONS ser att ädelreformen inom äldreomsorgen med efterföljande avtal (hemsjukvårdsavtal) bör göras om i sin grund då kommunen inte är ekonomiskt, personellt eller kompetensmässigt rustade. Nuvarande hemsjukvårdsavtal löper ut 2027-12-31.

Oavsett avtal/överenskommelser med regionen måste den enskilde ta ett större egenansvar för sin egen hälsa och vård, oavsett om den enskilde har behov av insatser eller ej. Utifrån utmaningarna kommer inte omsorgsnämnden kunna leverera välfärd på det sätt som utförs idag. För omsorgsnämnden innebär detta att de som har störst behov av vård och omsorg behöver prioriteras. Nya metoder/arbetssätt samt användning av välfärdsteknik måste accelerera.

Kompetenskraven ökar då vården och omsorgen blir allt mer avancerad samtidigt som arbetsmarknaden sviktar. Omsorgsnämnden har att säkerställa resurser för kompetensutveckling/utbildning.

Effektiviseringar samt utveckling av arbetssätt/metoder är nödvändigt att göras inom alla nämndens verksamheter för att möta demografisk utmaning med allt fler äldre.

Omsorgsnämnden efterfrågar statliga initiativ för att i samverkan långsiktigt säkerställa välfärdsutmaningarna.